

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előrefizetés, hirdetmény, nyilttér és egyéb felszólalás.

Ismeretlen kéztől és névtelenül érkező közleményeket nem adunk ki.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor térfogata 15 fillér. Többszöri hirdetésnél árkedvezmény. Nyilttér sora 50 fill.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben postautalványon eszközölhető. Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Új irányt a pénzügyekben!

Abból az alkalomból, hogy közelegnek pénzügyeink éves közgyűlései és beszámolásai, a múlt tevékenységéről és eredményéről, — a más vidékeken és városokban megnyilatkozott új irányelvek nyomán nekünk is van pár szavunk a mi pénzügyi vezetőségeinkhez:

A magyar nemzet jövője a magyar pénzügyek kezébe van letelve. A három év előtti nagy pénzügyi válság megrázkódtatta Európa és Amerika gazdasági pilléreit és az existenciák tizezeit döntötte nyomorba. Fejünk fölött elvonult a nagy vihar, kárt is esínált, de a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem, hála egészséges alapon nyugvó pénzügyeinknek, nagyobb rázkódtatás nélkül tért vissza a normális mederbe. A külföld visszadobta értékeinket, de pénzpiacunk felszívó képessége, nagyobb árfolyamvesztés nélkül, mindent befogadott.

Ez a korszakos válság bizonyította be a hazai pénzpiac egészséges voltát!

A magyar bankokban és takarékpénztárakban felhalmozott tőke milliárdokra tehető. Eddig, a magyar nemzet faji jellegénél fogva, a tőke is konzervatív. Csak a földbirtok az az alap, a mely szilárd bázisa hitelünknek. A személyi hitel, az iparos és kereskedő becsületébe, szorgalmába, munkálkodó képességébe vetett hit nem képezte a hitel alapját; nem képezi, sajnos, ma sem. Pénzügyeink vezetősége még a legtöbb helyen a régi iskolákból került ki. A pénz nálunk egy magasabb érték és nem tekintik árunak, mint az iparos az ő termelvényeit, vagy a kereskedő a portékáját.

Míg a kereskedő, vagyontalan de tisztességes embereknek szívesen nyújt hitelt, — a bank rizikó nélküli teljes vagyoni fedezetet keres inkább és megmarad a visszleszámítás keretei mögött, de a pénzzel nem kereskedik, nem támogatja a szegény, de jóra való törekvé-

seket, nem támogatja nagyobb összeggel egy-egy vidék iparát, kereskedelmét; — csak szorványosan.

Ezért nem fejlődik nálunk semmi sem. Addig, míg a modern eszmék át nem járnak az összes pénzügyeket, a míg be nem látják azt, hogy a rakásra gyűlő tőke a tulterhelt földbirtokban már nem talál elhelyezést és a visszleszámítás a könnyelmű adósságesinálás előmozdítója; a míg kereskedelmi és ipari vállalatok finanszírozását fel nem veszik programjukba; közzgazdasági életünk fellendülése és Ausztriától való függetlenné tételünk merő utópia!

Pénz van, de vállalkozási szellem nincs? Abban a harcban, a melyben politikusaink legjobbjai elvéreznek, csak a magyar pénzügyek kerülhetnek ki győztesként. A bécsi udvar, az osztrák kormány törvényes jogainkat semmibe sem veszi; sem a hadsereg kérdését, sem a 67-es törvényekben lefektetett s gazdasági önállóságunk kivívását magában foglaló jogainkat érvényesíteni nem engedik. Próbáltuk erőszakkal, nem ment; próbáltuk könyörgéssel, nem megy! Látjuk tehát, hogy politikánkat meg kell változtatnunk!

Elő kell szedni a békés, de hatalmas retorzió fegyvereit. — Sem ígyuval, sem karddal, sem szóoklattal, nemzeti ellenállással eredményt elérni nem fogunk; legfeljebb megsebezük önmagunkat, ez pedig rossz eredmény.

A békés, de hathatós fegyver az, hogy az osztrák gögös ipart és kereskedelmet kiéhezettjük. Az osztrákok zsebére és gyomrára kell, hogy pályázzunk. Ehhez pedig a hazai pénzügyek adhatják a legélesebben öldöklő szerszámokat.

Adjanak tőkét ipari és kereskedelmi vállalatok létesítéséhez, hogy az a magyar fogyasztóközönség, a mely eddig filléreit az osztrákoknak ajándékozta, hazai ipart, kereskedelmet pártolhasson teremthessen!

Szakítsanak azzal a tévhitel, hogy csak a

kába és ma van szent karácsony-estéje. Ha nem megyek dolgozni, nem lenne egy kis meleg ételünk estére. A fánk is elfogyott és a szegény kicsike még csak négy hetes. — mondta és tovább folytatta munkáját, de nagyon meglátszott rajta, hogy mennyire nehezebbre esik az. Szegény asszony, gondoltam, csak négy hetes a gyermeke és kénytelen a dermesztő hűdegben dolgozni! Megvártam míg újra előkerült és a másik kettő ment a pénzébe, néhány koronát vettem elő s feléje nyújtottam azzal a meghagyással, hogy menjen rögtön haza.

— Ó kérem, nem érdemeltem én azt, szabadkozott, de a szeme kimondhatatlan vágygyal tapadt feléje nyújtott kezemre.

A markába nyomtam a pénzt és sietve mentem tovább a lueskos utcákra.

Ilyen zord időben ez a mi szép fővárosunk sem tesz valami kedves — barátságos benyomást az emberre. Valami kimondhatatlan ólmos szürkeség borul rá mindenre és nyomasztó érzéssel tölti el az ember lelkét.

Dacára a keserves időnek, az utcákra nagy a forgalom. Sietve jönnek-mennek az emberek, majdnem mindeniknél van csomag, olyiknál kettő-három Bizonyára elkésett ajándékok a karácsony-fára. Hiszen ma van karácsony-estéje, a szeretet ünnepe! Ma született a Megváltó, a gyermekek szeretett Jézuskája, a ki nekik ma elhozta a mindenféle jóval megrakott ragyogó karácsony-fát! Ma mindenki, a kinek otthona van, otthon tölti az estét.

Az én lelkembe is belenyilalt a tájdalom, hogy kénytelen vagyok most először a szent estét szeretett enyéimtől távol tölteni. Ez a fájó gondolat üzött ki a szálló magános szobájából a hideg nedves utcára.

Hogy utannak cselja legyen, elhatároztam, hogy én is megajándékozom magamat egy valódi szörme-boával vagy jobban mondva: gallérral. Ez a mi rajtam van, már ugy is viseltes.

Lassan haladok tovább a tömegben, a fényesen kivilágított kirakatok előtt. A boltok még most is tele vannak vásárlókkal. Figyelmemet magára vonja egy fényesen kivilágított gyermek-játék kirakat s megállok egy percze gyönyörködni a sok szép játékban. Mindenik

földbirtok, csak az ingatlan ad biztosítékot; térjenek át a modern hitelbázisra, az egyén becsületére, szorgalmára, munkájának értékelésére és ne várjanak addig, míg az osztrák elviszi az utolsó magyar párnát is, s a tulajdosodott földbirtok sem képezi majd az eddigi szilárd hitel-alapot.

Nem panaszképen mondjuk el ezeket, mert hiszen a mi pénzügyeink elég gavallérosak és humánusok, sőt talán vannak esetek, midőn ezen is túl lépnek. De vannak olyan esetek is, midőn ridegen begombolkoznak és ezzel nem a kölcsönt felvenni szándékolóznak, de a saját üzleti érdeküknek ártanak. Mert a kölcsönt kereső megy tovább, és ha városunk vagy vármegyénk határain belül nem találja meg a hitelforrást, másfelé fordul, és akad hely, hol megnyitják részére a hitelt. És ezzel tág kör nyílik a nemzetiségi pénz gyümölcsöző elhelyezésének.

Ha visszagondolunk azokra a parcellázási műveletekre, melyek vármegyénk területén egyesek részéről csekély munkával, de ügyes speculációval és pénzügyeink pénzével lefolytak, önkénytelenül az a gondolat támad bennünk, hogy a mi pénzügyeink vagy nem akartak, vagy nem tudtak és nem mertek e rövid idő alatt rengeteg haszonnal járó pénzműveletekbe belé vágni.

No de hát a multat reperálni már nem lehet. Meg kell nyugodni azon, hogy szorgalmas kis talusi gazdáink fizessék meg az ügyes speculáció csekély munkával járó nagy díját, mi azonban a jövőre nézve nekik is jó lecke leszen.

De ezek után elvárjuk pénzügyeinktől, hogy mint jelen cikkünk fejtegeti, jövőre szintén más irányelveket fognak az igazgatósági szobák asztalára lefektetni és semmi más érdek nem fog a kölcsönök nyújtásánál előtérbe lépni, mint a magyar mezőgazdaság, az ipar és kereskedelem fejlesztése.

mozog. Középen egy jókora vonat rohan folyton körbe, eltűnve egy-egy alagutban, hogy rögtön újra előbukkanjon.

Mellettem hangosan, hörgő hangon köhög valaki. Megfordulok, hogy lássam ki az, a ki ily kinzó köhögéssel ácsorog az utcán. Egy öklömnyi kis leány az. A két tenyerébe hajtja arcát és köhög-köhög, hogy az ember azt hiszi, meg kell fulladnia, mert a köhögéstől nem tud lélegzethez jutni. — Melle kimosan zihál, végre a roham lecsendesül. Kötényével kitorli a köhögéstől könnyes szeméit.

— Mit ácsorogsz itt a nagy hidegben. Miért nem mész haza, ilyenkor már minden reudes gyereknek otthon a helye, — szóltam rá szigoron. — Nem-e jobb otthon a meleg szobában mint idekint fagyoskodni? Ugye nem jó köhögni? és ha nem mész haza még rosszabb lesz.

— Odahaza sincs meleg, — felelte a gyermek félénken, rekedt hangon. Anya csak hat órákor jön haza a munkából, akkor rakunk tüzet.

— Ha nincs is meleg, de legalább betakaróznál valamibe, hiszen megtagysz vékony ruhádban. Vagy az ágyba bujnál, mégis csak jobb lenne!

— Nem, nem lenne jobb, akkor nem láthatnám ezt a sok gyönyörű játékot. A portásék Mariskájának hoz a Jézuska karácsonyfát és sok szép játékot, de nekem és Gyurkának nem, mert mi nagyon szegények vagyunk mióta apa meghalt, sokszor emünk sincs mit és itt olyan szép minden — mondta, újra a fényes kirakatra nézett, miközben dideregve igyekezett fagyos kis kezeit rongyos kis köténykéjébe csavarni.

— Aztán mi tetszik neked itt legjobban, mond?

— Az a pólyás baba ott a szögletben... Istenem de szép! — Egy nagyon szerény babára mutatott a szögletben.

— Mit szeretnél jobban, ha a Jézuska hozna neked egy meleg kendőt, vagy azt a babát.

Egy pillanatra elgondolkozott. — Azt a babát, — felelte csendesen. — Ha a tél elmegy, akkor meleg lesz, nem fogok fájni és a baba télen nyáron mindig az enyém lenne.

— Jőjj be, — mondom hirtelen elhatározással

TÁRCZA.

Az utczáról.

Irtá: R. D.-né.

Hideg, havas esőt vág a szél az arczomba, amint kilépek a szálló kapuján. Csunya zord idő van. Metsző hideg szél sítit végig az utcákon, valami különös sóhajszertű hangot hallatva. Az apró, dara-alaku hó éles, szinte égeti az ember arcát.

A kapu előtt megállok, hogy galléromat fölhajtsam: eközben látom, hogy két hatalmas meklenburgi ló által vont szekéren fát hoztak a szálló részére s szórják le az aszfaltra. — Mind egyforma hosszú, egyforma vastagságu darabok, mintha csak centiméterrel mérnék, nehogy egyik nagyobb legyen a másiknál. Persze: gép vágja, gép fűrészeli, azért ily egyforma. Megnézem a hatalmas két állatot. Szegény párák, nekik az életből csak a terhes rész jutott. Ide-oda hordják a terhet, szinte bámulatos milyen erősek.

Amint leszórják a fát, három asszony azonnal hozzá lát, hogy a pénzébe hordja.

Kettő közülök melegen van öltözve. Piros puffadt arcukon meglátszik, hogy szeretik az italt és a pálinkagőz, mely megcsapja orromat, jele, hogy most is jól bevettek ebből a kárhozatos italból. A harmadik egy vékony kis teremtés, dideregve hozza össze vállán kopott kis kendőjét. Néha-néha rá lehel kékre fagyott kezeire, vékony ruháját szinte keresztül fújja a szél, egyszer a mint lehajlik, hogy fával megrakott kosarát fölemelje, elszédül, a kosár kiesik a kezéből.

— Mi baja, beteg talán? kérdezem hozzá lépve. Meglepetve rezzen össze a váratlan megszólításra.

— Csak voltam beteg, de még most is gyenge vagyok. Nem jól bírom a munkát — felelte, lehajolt, hogy újra tele rakja kosarát.

— Miért nem marad otthon, ha olyan gyenge még, minek jön ki dolgozni ilyen rossz időben, nem fél, hogy újra beteg lesz?

— Muszáj volt kérem, az uram már tíz napja fekszik, tüdőgyulladása vanschegénynek, nem mehet a mun-

Köbor cigány csapatok megrendszabályozása.

Vármegyénk közönsége a köbor oláh-cigányok megrendszabályozása czéljából egy igen üdvös határozatot hozott 1909. évi október hó 28—29-én tartott közgyűléséből, mely határozatot a m. kir. belügyminiszteriumhoz terjesztette fel jóváhagyás végett. Addig is azonban, míg a belügyminiszter intézkednék, illetve a kérdés felett döntene, *Bornemisza* László alispán a következő határozatát adta ki, mely a vármegyei „Hivatalos Lap” folyó évi 4-ik számában jelent meg, a melyet közérdekű voltánál fogva mi is egész terjedelmében közlünk:

„A múlt év október hó 28. és 29-én tartott vármegyei közgyűlés fent idézett 14815—1909. számú és a vármegyei „Hivatalos Lap” múlt évi 46-ik számában közölt vármegyei közgyűlési határozatával a cigányügy mielőbbi országos rendezése érdekében, a m. kir. belügyminiszteriumhoz felirat intézését határozta el, s egyúttal addig is, míg ezen rendezés megtörténik, az oláh cigányok a körrendelet, valamint a személy- és vagyonbiztonságot veszélyeztető kóborlásainak és az általuk elkövetni szokott legkülönbözőbb kihágások megakadályozása érdekében, eddigéig tett összes korlátozó intézkedéseket hatályukban továbbra is fenntartani rendelte. — A vármegyei közgyűléstől nyert ezen megbízatás folytán a következőket rendelem el:

1. Jb. főszolgabírák, valamint a községi előljáróságok a legszigorubb felügyeletet és ellenőrzést gyakorolják a tekintetben, hogy a vármegye területén községi illetőséggel bíró és már összeírt cigány családok, kiknek állandó letelepedése iránt is, már az intézkedések megtételek, állandóan kijelölt lakóhelyükön tartózkodjanak és a családostól, szekereken való kóborlásban minden rendelkezésre álló törvényes eszközzel megakadályoztassanak, jelesül pedig az ezen tilalmat megszegő kóbor cigányok késedelem nélkül illetőségi helyükre toloncolandók, azonkívül pedig ebbeli kihágásukért az 1879. évi t. cz. 62. és 63. §§-ai alapján szigorúan megbüntetendők lesznek;

2. A megyebeli illetőségi oláh-cigányoknak a lökereskedés, valamint a vándor kovácsipar gyakorlása is csak a 13558—908. sz. és a várm. hiv. lap 1909. évi 2. számában közölt közgyűlési határozat korlátai között engedhető meg, vagyis az ilyen cigányok kizárólag löszükségletük beszerzése végett és legfeljebb egy kísérelvel csakis az illető járás területén tartandó vásárokat látogathatják és pedig az illető jb. főszolgabíró által saját belátása szerint, bizonyos meghatározott időtartamra kiadandó hatósági engedély alapján ezen esetben is kötelesek azonban mindenütt, hol megfordulnak, személyazonosságuk igazolása végett az illetékes községi előljárásnál jelentkezni.

3. Ugyanilyen feltételek mellett vannak jogosítva a megyebeli illetőségi oláh-cigányok, mint vándorkovácsok is, az illető járás területén készítményeiket elárúsítani.

4. A más törvényhatóság területén illetőséggel bíró idegen oláh-cigányokat illetőleg, a vármegye határára levő községek előljáróságai szigorúan kötelesek felügyelni, hogy a vármegye területére bevonuló idegen illetőségi cigánycsapatok a község területén feltartóztassanak.

Ennek megtörténte után a községi előljáróság közölvén velük az 13001—904. sz. várm. közgyűlési határozatban kimondott tilalmat, felszólítja őket a vármegye területének azon az uton való elhagyására, a melyen a vármegyébe bejöttek.

5. Ha a felszólításnak sikeres eredménye lett, az esetben az előljáróság kísérőt rendel a csoport mellé, ki meggyőződést szerez arról, hogy a csoport a vármegye területét tényleg elhagyta-e?

6. Tilos a visszaterelt csoportnak más utat használni, mint a melyen bevonult.

megvettem neki az olesó babát és egy falovat a kis testvére részére. És lám, a példa ragadós. Egy hölgy, aki szintén a kirakatot nézte és hallotta beszélgetésünket, egy pompás, meleg kendőt vásárolt a szegény rongyos kicsiknek, meg egy jó csomó cukrot is adott neki. Nyakába kötöttük a kendőt. Karjába szorította a babát, a lovacskát és boldogan sietett hazafelé. Én is boldog voltam, hogy egy szegény kis léleknek örömet szerezhettek csekély ajándékkal a Jézuska nevében.

No, de ideje, hogy most már a szörme gallérra gondoljak. Sietve fordultam be a Rottenbiller utcába, hol hirdetés útján tudtam egy szörme-kereskedőről, csakhamar meg is találtam. Megállok a kirakat előtt, hogy kissé tájékozódjak a divat és az árakra nézve. Haragos látna éri a fületem. Megnézem mi az.

Elöttem egy sor bérkocsi várakozik a jó szerencsére. A kocsisok, daczára a rossz időnek, vigan beszélgetnek egymással, csak az első lö kocsisa kiabál haragosan az előtte álló asszonynak, a ki kis gyermeket tart a karján. Az asszony félénken, szomorú szemekkel néz a férfi arcába. Kedves finom kis arca van, a legszebb nefelejes szemekkel. Nézem a kirakatot, de hallom jól mit beszélnek.

— Gyere haza Pista, hiszen már egy hete a hogy felénk sem néztél. Meglátod, milyen okos lett Pista, mióta nem látad, már beszélni is próbál és olyan kedves enni való a mikor beszél. Ma szent karácsony estéje van, ugy-e haza jössz Pista és el se hagysz bennünket többé?

— Mondtam már ne járj utánam te béka, sokszor mondtam, hogy látni se akarlak, miért nem hagysz nyugton. Nem megyek soha többé... punktum, — kiabálta dühösen az ember és elfordította vörös arcát.

— Hát már igazán soha sem akarsz hozzánk visszatérni Pista? Ilyen hamar elfelejtetted mire esküdtél, mit fogadtál nekem az oltárnál. De ha már engem nem sajnálsz, nézd ártatlan gyermekedet. Hiszen még az állat is sajnálja a kölykét. Hogy fogunk megélni, ha te nem jössz haza. Pedig büszke lehetnél rá, nézd mily aranyos, mily erős. Mondd Pistikém apa — apa.

A szép piros pozsgás arcú, kék szemű kis baba

7. Ha az előljáróság ezen felszólításának a csapat nem engedeheskednek vagy annak ellenszegülne, köteles az előljáróság a legközelebbi esendőrőrsöt azonnal értesíteni, az utóbbi pedig a kiutasítást karhatalommal eszközölni.

8. Hasonló intézkedésre kötelezem a nem határszéli községek előljáróit is, azon hozzáadással, hogy azon községek előljáróságát, melynek határára a csapat akadálytalanul bevonult, a jb. főszolgabírónál újonnan bejelenteni tartoznak.

Mint hogy pedig az idegen illetőségi oláh-cigányok kóborlásának megakadályozására vonatkozó tiltó rendelkezéseknek sikeres végrehajtását eddigéig az akadályozta, hogy az elkísérés után a cigány csapatok, ha bár más uton is, vármegyénk területére ismét visszajöttek és itt folytatták kóborlásukat, ennél fogva a visszatérésnek jövőben való megakadályozása érdekében az ad. 1091—907. sz. vm. közgyűlési határozat alapján elrendelem, hogy a fent elősorolt tiltó rendelkezéseket megszegő, valamint a két szekernél nagyobb csapatban, együttesen kóborló idegen cigányok illetőségi helyükre toloncolandók; azonkívül pedig jb. főszolgabírók és vsi rendőrkapitányok által, rendőri uton megvizsgálandók, illetve az 1879. évi XL. t. cz. 62. és 63. §§-ai alapján kihágásaikért megbüntetendők lesznek.

Felhívom ennél fogva jb. főszolgabírákat és városi rendőrkapitányokat, miszerint mindazon köbor oláh-cigány csapatok minden tagja ellen, kik a fentebb elősorolt tiltó rendelkezéseket áthágják s mint ilyenek, az illető közs. előljáróságok által hozzájuk bejelentetnek, az elbbi pontban említett büntető rendelkezéseket, minden egyes előforduló esetben, haladéktalanul, teljes erélyvel alkalmazzák, egyszersmind pedig gyakoroljanak saját hatáskörükben szigorú ellenőrködő felügyeletet a tekintetben, hogy a szóban forgó korlátozó rendelkezések az egyes községi előljáróságok által a legszigorubb pontossággal végrehajtottassanak s az azok ellen vétő cigánycsapatok pedig megbüntetés végett hivataluknál jelentessenek.

Jelen körrendeletemet közérdekű voltánál fogva és a községi előljáróságok tájékoztatása végett a vm. hiv. lapban is közzététetni rendelem, egyidejűleg pedig megkeresem a rimaszombati és roznányi m. kir. esendőrszakasz parancsnokságot, hogy ezen hatósági intézkedések legerélyesebb végrehajtása érdekében, hozzájuk intézendő megkereséseink teljesítésére a csendőrségi őrsőket és járőröket megfelelőleg utasítani sziveskedjék oly irányban, hogy a községi előljáróságoknak e tárgyban intézett kéréseit, a leghatásosabb támogatásban részesítsék.

Hirdetmény.

56. sz. — A védtörvény utasítás I-ső rész 32. §-a értelmében az 1889. évben Rimaszombat r. t. városban és a közigazgatásilag hozzá csatolt pusztákon született és itteni illetőségi I-ső korosztálybeli állításkötelesek sorshuzása 1910. év február 10-én délután 3 órakor fog a városházán a katonai ügyosztály hivatalos helyiségében megtartatni.

A személyes megjelenés az állításkötelesek szabad tetszésére van bízva.

Rimaszombat, 1910. jan. 27.

Dr. Kovács, polgármester.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Birósági áthelyezés. A hiv. lapban olvassuk, hogy dr. Tomcsányi László debreczeni bírósági jegyzőt

kinyújtotta kis karját az ember felé, összecsucorította piros szájacskáját és nehezen, de mégis csak kimondta, hogy — apa — apa.

De a férfit ez sem hatotta meg. Fenyegetően emelte fel karját a mosolygó gyermek felé...

— Né... te... csak nem fogod azt az édes kis jószágot megtünni, hé — fogta meg hirtelen fölemelt kezét egy társa, a ki eddig néma tanúja volt ennek a családi jelenetnek. — Micsoda egy aranyos kölyök. Hát volna lelked megtünni őt?!

— Minek hurcolja utánam. Százszor is megmondtam, hogy nem kell se lelkennek se testemnek, sem ő sem a kölyke, hát mit jár utánam.

— Pedig azt mondom, Isten ellen vétkezel Pista, ha elhagyod őket. Ezerszer többet ér a feleséged, mint az a kifestetett arcú személy, a szeretőd, a kinek most minden keresményedet odaadod. — Mondta halkan társa, a ki őszintén megsajnálta a szegény asszonyt.

— Kikérem magamnak, hogy az én dolgaimba avatkozzál, mordult rá a férfi. Te meg menj az utamból ha jót akarsz.

De a szegény kis asszony csak állt és gondolkodott, hogyan is tudná haza csábítani az urát.

Hirtelen eszébe jutott valami, gyors mozdulattal nyúlt zsebébe és a tenyerében megcsillant néhány két-koronás, ugy láttam vagy négy.

— Nézd Pista ezt e héten kerestem a jó ügyvédné nagyságánál, mire haza jössz, meleg szobával és jó vacsorával foglak várni...

— Jó vacsora... no hisz azt megehetem én nálad nélkül is, ha már nekem szántad, — hirtelen mozdulattal kikapta az asszony kezéből a pénzt és a zsebébe csuszította, s nevetett gunyosan, kegyetlenül...

Az asszony pillanatig mintegy megdermedve állott, nem tudta tréfa-e ez, vagy nem, de mikor látta, hogy az ura nyugodtan megy kocsija felé, mintegy jelezve, hogy most már vége a té-te-nek: könyörgésre fogta a dolgot, ijedten kapaszkodott a férfi karjába.

— Pista csak nem akarod elvenni ezt a pénzt, add vissza az Isten áldjon meg! ezen kívül nincs egy krajczárom se. Ezt is nehezen tudtam összekuporgatni,

Tomcsányi László kir. kuriai bíró jeles képzettségű fiát, a debreczeni kir. tvszékhez helyezték át hasonló minőségben.

Adomány. Dr. Veress Samuné a nyomorék gyermekek részére, az elnökség kezeihez fehérmunkát küldött. Az elnökség a nemesszívű adakozással szemben ez uton fejezi ki hálts köszönetét.

Gyászrovat. Roháts Cornélia — életének tava-szán — 28 éves korában — agyszélhűdés következtében január 12-én hirtelen elhunyt Hízsnyón. Az áldottlelkű, nemesszívű, kedves urleányban Roháts Lajos ág. ev. lelkes leányát vesztette el. Koporsója felett az ág. ev. templomban Frábelly Vilmos vizesréti lelk. tót, Hoznek Lajos nagyőrcei lelk. pedig magyar beszédet s bueszatát mondott. Tetemét január 15-én Jolsván a Roháts László sírboltjába helyezték, a hol a beszentelést Szkalos Emil süvetei lelk. végezte. — Nyugodjék békében!

Gyurkó Franciska helybeli jóhírű nő ruhavarrónó hosszas betegeskedés után t. hó 25-én 52 éves korában meghalt. Temetése t. hó 27-én nagy részvét mellett ment végbe.

Tarjányi Béla helybeli cipész mestert súlyos csapás érte, a mennyiben 8 hónapos kis leánya, ki a felborult petróleum lámpa lángjától súlyos égési sebeket szenvedett, t. hó 25-én sérülései következtében meghalt.

Pályázat polgármesteri állásra. A vármegye alispánja pályázatot hirdet Dobsina város polgármesteri állására, mellyel 3600 kor. törzfizetés és lakás, esetleg 500 kor. lakbér jár. A pályázatok a helyettes polgármesternél febr. 28-ig adandók be.

Választmányi ülés. A kaszinó választmánya múlt szerdán, 26-án délután Medveczky Sándor elnöklésével ülést tartott, melyen foglalkozott Ródoszi Ignácznak, a Hungária-szálloda tulajdonosának ajánlatával, ki a nagytermet és mellékhelyiségeit a kaszinó czéljaira díjtalanul ajánlotta fel. A választmány bizottságot küldött ki az ajánlat mérlegelésére s aztán fog vele a választmány érdemlegesen foglalkozni. A választmány eddigi eljárását helyesnek kell minősítenünk; azonban azok véleménynyilvánításának is helyt kell adnunk, kik a kaszinó tekintélyével nem találják összeegyeztethetőnek az ingyenes ajánlatnak elfogadását.

Kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága t. hó 25-én id. Ribély Miklós elnöklésével ülést tartott, melyen Molnár Lajos ügyvezető-igazgató megtette előterjesztéseit a pénztár végleges átszervezésének előmunkálataira vonatkozólag. Az új igazgatóság és felügyelőség megalakítása a kiküldöttek útján márczius hó 13-án lesz, s azután egybehivatik a jóváhagyott új alapszabályok szerint a közgyűlés.

Mének beosztása. A helybeli m. kir. állami méntelepen a ménék beosztása t. hó 25-én ment végbe. A beosztásnál a földművelési miniszterium képviselőiben: Budaházy Kálmán min. tan., a debreczeni telepparancsnokság képviselőiben Perzel Dénes őrnagy jelent meg.

A szabóiparosok szaktanfolyama, mely négy hétig nagy érdeklődés mellett Tribich József szakoktató vezetése mellett tartott — ma vasárnap délelőtt ért véget. A vizsgán — mely 9 órakor veszi kezdetét, Bálint Menyhért budapesti szakellenőr is részt vesz s a miskolci keresk. és iparkamarát Szabó József mészáros, kamarai kultag képviseli. A vizsga után a Polgári Olvasókörben közébéd lesz.

Kereskedő ifjak táncmulatsága. Múlt szombat, január 22-én élénk és minden tekintetben kiválóan sikerült estéje volt a kereskedő ifjúságnak. A Hungária szálló nagy termében a Rimaszombatban felállítandó munkáskórház javára rendeztek ekkor egy szép mulatságot, melyen nagyszámu és szép hölgyközönség vett részt. Este 9 óra tájban gyülekezett a publikum s az érkező hölgyeket a fiatalóság gárdája fogadta. 1/2 10 felé járt már az idő, mikor hozzáfogtak a tánchoz, s reggeli 6 óráig jártak fokozott jókedvvel. A rendezőség élén Weisz Manó helybeli jóhírű kereskedő állott. A mulatság nemesak erkölcsileg volt egyik kimagasló moz-

hogy legalább a szent estén és az ünnepen legyen mit ennünk és meleg szobánk. Add vissza kérlek!

— Van eszemben. Majd keresel mást, hát lesz, — felelte a lelketlen ember, zsebéből egy szívtart vett elő, nyugodtan harapta le a végét.

— Add vissza Pista, add vissza, — rimázkodott kétségbeesve az asszony, — ha már az egész nem is, legalább a felét. Hiszen akkor nem tudok a gyermeknek egy kis tejet sem venni, mert az ünnepen nem ad senki munkát. Hát el tudnád a gyermeked szájától a falatot venni? Istenem, Istenem, add vissza Pista... mi lesz velünk... ha...

— Dögöljetek meg éhen, bánom is én, rivallt rá az ember. Hirtelen felugrott a bakra és elhajtattott, így akart megszabadulni az asszonytól.

Es az asszony csak állt szegény, a könnyek végigpergett halvány arcán. — Istenem, Istenem, mit csináljak most, — fohászzkodott fel hangosan... És... én megint csak elővettem kicsiny erszényemet... Visszafordultam, nem volt kedvem vásárolni. Nagyon lehangolt a mit alig egy órai utam alatt tapasztaltam.

Én uram Istenem miért van az, hogy mindig a szenvedés, a nyomorúság az, a mi legelőször utat talál a lelkemig. Miért nem a fény, a boldogság ragadja meg figyelmemet, a mikor ugy sínes módomban, hogy változtathassak, hogy segíthessek szenvedő embertársaim ezer és ezer nyomorúságán. Amint mentem, egész lelkeimmel átéreztem Szabolcska gyönyörű versét:

Egy nap meg egy este, minden esztendőben Szeretném ha király lehetne belőlem, Ha nem is ha nem is valami sokáig Karácsony-szombattól Karácsony napjáig, Karácsony szombatján, hogy a csillag támad Kinyitnám aranyos-gyöngyös palotámat, Minden elhagyottat odagyűjtögetnék Sápadozó árvát szárnyam alá vennék, Ha koldus, ha bűnös: nagy bírodalmamban Szerető szó nélkül senki se maradna, Könyvet a hol látnék: azt el se kerülném, Szép selyem kendőmmel szépen letörülném, Karácsony-estéjén minden esztendőben Szeretném ha király lehetne belőlem.

anata az idei farsangnak, de anyagilag is jól jövedelmezett, mert a munkáskórház ezéjaira 303 kor. 14 fillér maradt.

Kathol. népszövetségi gyűlés Rimaszombatban. Mult vasárnap délután tartotta rendes évi gyűlését a helybeli kath. népszövetség a kath. olvasókör nagytermében. Ennek az országosan alakult és napról napra terjedő szövetségnek ezéjára a magukra hagyott népszövetség gondozása, tanítása, segítése jó tanácsos, hogy az álszabadság által rászabadított hyénák testleket pisztító alattomos működése ne tegye végleg tönkre a gyermekekkel, mindenben bizó népet, a melynek anyagi javai után még a hitét és a lelkét is gyökerében fenyegeti a hazátlan hitetlenség és a szociáldemokrácia. Célja továbbá az, hogy addig is, míg a katolikus hívők önkormányzatot, autonómiát nyernek, legyen egy társadalmi szervezet, a mely őket hitükben összetartja és a hitet a népért végzett belső munkásság által folyton gyakorolja és életben tartja. Nem ezéjára azonban az, hogy mások hitét bántsa vagy háborgassa, de a magát sem engedni bántani, vagy háttérbe szoríttatni. *Széman* Endre prépost-plébános elnöki megnyitójára ezeket az eszméket hangoztatta és buzdította a tagokat további működésre és kitartásra, mert habár itt Rimaszombatban olyanok a felekezeti viszonyok, hogy nem hagynak fenn kívánni valót, a kölesönös megértés és megbeszélés áldott helyzetet teremt; de legyenek segítségükre az ország más részeiben élő hitfelelőknek, hogy más felekezeti polgártársaikhoz hasonlóan autonómiát nyerjenek és ügyeikben a szövetség áldását élvezhessék. Más vallásfelekezettek hasonló szövetségeivel szívesen működik testvéri egyetértésben a kath. népszövetség, a mely nem támadni, de védeni akar. Ezután *Benesik* Sándor hittanár, a szövetség helybeli titkára tartott a néphez buzdító beszédet és beszédje során előadta gyakorlati indítványait a népszövetség helybeli ügyrendjének módosítására, hogy a tagok gyorsabban kezükhöz kaphassák az igazán hasznos tartalmú tagtagsági füzeteket. Figyel-mükbe ajánlotta még a segélyező egyesület pártolását is. Végül *Traum* Péter segédlelkész hatalmas, szónoki lendületű beszéde következett, a melyben kifejtette a népszövetség gazdasági és szociális törekvéseit a liberális-mus által elhanyagolt és pusztulásba döntött kiszagdák és kispárosok megmentésére. Beszédét többször zúgó helyeslés szakította félbe és végül hangsúlyozta, hogy habár a kath. népszövetség társadalmi törekvéseinek koronáját a politikai érvényesülésben is találja, de párt-politikat nem üz, tagjai szabadon tarthatnak akár-milyen politikai párthoz. A sikerült gyűlés végén taggyűjtő aláírás következett s a jelen voltak azokat sajnálták, a kik egy és más okból a gyűlésen meg nem jelenhettek. — x. —

Kedvezmény. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 90502—909. sz. a. rendeletével a városunk területén megtelepedett „F. Hindrichs és Unger” fűrészgyáros cégét az 1907. évi III. t. cz. I. §-ában a hazai ipar fejlesztésére irányuló kedvezményekben részesítette, u. m. házadó mentesség, állami adó és az ez után esedékes törvényhatósági és községi pótdó, továbbá kereskedelmi és iparkamarai illeték mentesség; bevásárlási és átirási illeték mentesség; vámdíjmentesség stb. Viszont megszabja, hogy évről-évre mily befektetéseket köteles a gyár fokozatosan teljesíteni és mily munkásokat köteles alkalmazni, vagyis honi munkások alkalmaztatására köteleztetett.

Kaszinógyűlés. A gróf *Serényi* Béla m. kir. földművelésügyi minisztere elnöksége alatt szépen virágzó putnoki kaszinó, f. évi február hó 1-én d. u. 1/2 óra-kor tartja rendes évi közgyűlését. A meghívókat a kaszinó figyelmes választmányára már széjjel küldötte a gyűlésre, melyre vidékről is sokan fognak berándulni annál is inkább, mivel azon jelen lesz a fiatal kegyelmes ur is, ki mint halljuk, magas állásában sem akar szülőföldjének és boldog otthonának, a putnoki kaszinónak elnökségétől megválni. Gyűlés után társas vacsora és táncmulatság lesz. Jól esik vennünk e hírt, hogy gróf *Serényi* mint miniszter sem enged demokratikus érzelméből és így gyakran lesz alkalma vármegyéjére népeinek esetleges kéréseit meghallgatni.

Vadászatok. E hó végével zárul a vadászati naptár, mert febr. 1-én már beköszönt az általános vadászati tilalom és a tavaszi szalonka húzásig szögge kerül a fegyver. Sietnek tehát a vadászok mindenfelé az utolsó napokat, melyhez az idő is nagyon kedvez, e nemes sporttal eltölteni. — Vettük a következő vadászati híreket: f. hó 29—30-án gróf *Andrássy* Géza, a rozsnói kerület képviselője rendez nagyobb szabású körvadászatot Zemplénmegye taktakentézi uradalmában, a hol rendszerint pár száz nyul és fácán kerül terítékre. E vadászatra megyénkből hivatalosak: *Lukács* Géza vármegyei főjegyző, *Marton* János rimamurányi társulati főjegyző, *Cseh* István kir. törvényesbíró, *Nagy* Elemér rozsnói j. b. főszolgabíró, *Maurer* Oszkár rozsnói jt. th. főszolgabíró és *Dénes* Géza uradalmi erdőgazgató. — E. hó 30-án ugyancsak *Hanvay* Zoltán rendez nagy hajtóvadászatot, melyre rokonaiból és jóbarátjaiból számosan vannak meghíva. — F. hó 31-én pedig *Császár* Károly Cöburg hercegi erdőmester rendez hajtóvadászatot, hova ugy városunkból, mint a vidékről a notabilitások közül többen hivatalosak. — A mult héten a Király-hegyen volt nagyobb vadászat, melyen részt vett városunkból *Marikowsky* Géza Cöburg hercegi nyug. főintéző és *Szabó* Elemér városi tanácsos; a szerencse azonban nem eléggé kedvezett nekik, mert a két óriási vaddisznó, mely fegyverük elé került, a lövéseket erős vérnyomokkal elvitték; a medve pedig, mely szintén hajtásban volt, kitért és így ép bőrrel menekült.

A jolsvai polgári kör ünnepe. Fennállásának 10. évfordulóját január 23-án ünnepelte. Ez alkalomból ünnepi közgyűlést tartott, amelyben a megnyitó beszédet *Basilides* Gusztáv díszelnök mondta, mely után a nagyrözei polgári kör — 5 tagu küldöttsége után — üdvözölte a testvér egyesületet. Kiváló szónokok: *Schmidt* Róbert volt, a kinek a polgári körök hivatását esetlenül magvas beszédeért — valamint a megjelenteknek — hálás köszönetet *Poltz* József alelnök mondott. *Piroska* Károly — siketnéma tanár — vál. tag, az egyesület 10 éves történetét mutatta be hü, eleven — élvezetes fel-

olvasásban, — a mit jkönyvből is megörökíteni határozta. A történetből tudjuk, hogy a körnek két disztagnia van és pedig: gróf *Andrássy* Dénes öméltsága és *Farkas* György Koburg hercegi főerdész, — a ki csaknem egy egész könyvtárral gyarapította az egyesületet. *Poltz* József alelnök — záróbeszédében, a kör hajlékát — mint a polgári erények templomát mutatta be — a mely után a „Szózat” elnevelésével a gyűlést bezárta. — Az ünnepele este a „Korona” dísztermében nyert folytatást a midőn: „Beszéljen a mamával” s „Az elefánt” cz. I—1 telv. bohózatot hozták színpadra — a mult számunkban jelzett szereposztás mellett — nagyszámú érdeklődő előtt — régen látott szép — öszhangzó előadásban. Előadás után tánc következett, a melyen a következő hölgyek vettek részt: *Andrási* Jánosné (Süvete), *Bódy* Elemérné, *Dapsy* Gyuláné, *Dabrowszky* Miksáné, *Czeglédy* Lajosné, *Csernok* Lajosné, *Hazai* Gyuláné, *Kirchmajer* Gusztávné, *Maclan* Gáspárné, *Mesko* Miksáné, *Mikus* Lajosné, *Mikulás* Samuné, *Ledniczky* Istvánné, *Neogrady* Jenőné, *Piacsek* Rezsőné, *Piroska* Károlyné, *Poltz* Józsefné, *Rieger* Györgyné, *Rósenberg* Lajosné, *Selmör* Adolfné, *Vietórisz* Sándorné és *Bélané*, *Zombory* Jánosné, *Czeglédy* Etelka, *Hazai* Jolán, *Hoffmann* nővérek, *Kozák* Henriette, *Mikulás* Juliska, *Mikus* Paula, *Mesko* Lili, *Piacsek* Irma, *Selmör* Vali, *Szikora* nővérek, *Sturmann* Juliska, *Vashegyi* Ica stb.

Tanítónői kinevezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter *Rebeczy* Margit okleveles tanítónőt a gömörvidéki állami elemi iskolához nevezte ki.

Ifjúsági Mikszáth-estély. A helybeli egy. protestáns főgimnázium tanári kara és ifjuság f. hó 5. azaz szombaton tartja az iskola büszkeségének, egykori növendékének *Mikszáth* Kálmánnak tiszteletére jubiláris ünnepi hangversenyt a következő műsorral: 1. Bellman: Induló. Előadja: Az ifj. énekkar. 2. Mikszáth K. Egy magyaroktól elváhatatlan szív méltányos kitérései 1860-ban, a szerzőnek a „Tompakör” emlékkönyvében megörökített diákkori verse, szavaija: *Dezso* L. VIII. o. t. 3. *Erkel* F. Borda: „Bánk-bán”-ból, előadja: Az ifj. énekkar. 4. Mikszáth mint író. Irtá és telolvassa: *Kovács* K. VIII. o. t. 5. a) *Dancsa*: Resignation. b) *Ch. de Bériot*: Air varié. *Hegedűs* előadja: *Laffersz* S. áll. tanító, zongorán kíséri: *Pásztory* Gy. főgimn. tanár. 6. Mikszáth K. „Az én kortársaim” cz. munkájából: a) A furfangos nyitraiak. Előadja: *Arday* D. VIII. o. t. b) A királyné a trónon. Előadja: *P. Nagy* Pál VIII. o. t. 7. *Lindblad* F. Gözhajón. Előadja: Az ifj. énekkar. 8. Részlet az „Erdészleány” cz. operettből. Előadja: Az ifj. zenekar. Már e változatos műsor is kellemes élvezettel kecsgett. Az ifjúsági körök nemes törekvése, egykori kiváló elődjük iránti kegyelete bizonyára kellő méltányolásra és pártolásra fog találni művelt nagyközönségünknek, mely az ifjuság iránti rokonszenve mellett áldozhat a Mikszáth-kultusznak is. Az ügyesen összeállított műsornak a sok szép zene és énekszám mellett sajátos érdekességet kölesönöz a Mikszáth diákkori verse, mely 50 évvel ezelőtt már is sejteti a népszerű, humoros és hazafias nagy magyar író. A főpontja pedig a *Laffersz-Pásztory* kettős lesz. A hangverseny után következő tánc pedig bizonyára vonzani fogja a bájos szépneműt, annak ifju képviselőit.

Üstökös. A váratlanul megjelent, — de nem a veszélyesnek hirdettet üstökös már naponta d. u. ugy 6 óra körül látható a városkert felett, a nyugati égbolton, az esthajnal esillagtól jobbra. A nem sokáig tartó égi tűneménynek számos nézője van derült esteli órákban.

Szülésznők tanfolyama. A kórházzal kapcsolatos kerületi bábaiskolában két hónap óta tartó töt nyelvű tanfolyam f. hó 31-én ér véget s a jövő hónap első napjaiban kezdetét veszi az új két hónapos tanfolyam, mely után félévi szünet következik.

Műkedvelő előadás Jolsván. A jolsvai ifjusági egyesület február hó 6-án a „Korona” vendéglő dísztermében táncvizsgálommal egybekötött jótékony célú műkedvelő előadást rendez. Előadják *Géczy* Kálmán kitiű népszínművét: a „Gyimesi vadvár”-ot.

Népszerű előadás. A helybeli egyesült protestáns főgimnázium ifjusági kirándulási alapja javára február hó 2-án, szerdán d. u. 5 óra-kor a tornacsarnokban népszerű felolvasást tart *Loysch* Ödön főgimnáziumi tanár „*Róma és a Vatikán*” ezúton 60 szines vetített képpel 40 fillér belépő-díj mellett. Ugy az eddigi előadások nagy népszerűsége, mint a jelenleginek vonzó tárgya: „Az örök város” varázsa előre is általános érdeklődést és sikert ígérnek. — Már előre is jelezzük, hogy szombathoz egy hétre, azaz február 12-én ismét sikerült a gimnázium tanári karának a királyi litvánutésben részesült *Harmatz* Loránd helygimnáziumi titkár hasonló előadásra megnyernie, melyen a francia Rivierán szerzett gazdag benyomásairól fog beszámolni.

Gyanus haláleset. A murányi fensíkon f. hó 28-án halva találták *Haluska* József koháryházi szénégetőt. Az esetet bejelentették a nagyrözei kir. járásbírósnak, mely a hulla törvényszéki boncolását el is rendelte.

A polgári olvasókörben a havi összejövetelek során f. hó 29-én ismét kedélyes társaság adott találkozót egymásnak. A sikerült estélyen testelen jövedy uralkodott s a legkellemesebb hangulatban maradtak együtt a jelen voltak a késő éjjeli órákig.

Férintézetű közgyűlés. A rimaszombati kereskedelmi és közgazdasági bank részvénytársaság harmadik évi rendes közgyűlését f. hó 20-án a részvényesek élénk érdeklődése mellett tartotta meg. A közgyűlés jóváhagyta a betérjesztett, s 38482 kor. 56 fill. 1909. évi tiszta nyereséget feltüntető mérleget, elfogadta az igazgatóság és felügyelőség javaslatait s a felmentvényt megadta. Az osztalék 30 korona, mely február 15-től kezdve fizetetik ki.

Álarczos jégünnepély. A beállott keményebb idő ismét lehetővé tette, hogy a rimaszombati *korcsolya-egylet* vezetősége folytassa a tagok és városunk intelligens közönsége által nagy szeretettel felkarolt jégünnepélyeket. A kitűnően sikerült lampionos estély után ma délután 5-től 7-ig érdekesnek és igen mulatságosnak ígérkező *álarczos felvonulásra* készül az élelmes rendezőség, melynek élén *Sz. Benedek* Gyula pályafelügyelő és *Gyürky* István választmányi tag tevékeny buzgóságot fejtenek ki a bizonyára bekövetkező siker érdekében. A menetben minden korcsolyázó tag részt vehet, ha álarc-

zot s esetleg jelmezt ölt. Mint halljuk, az ifjuság sorából már előre is 40—50 álarczos jelentkezett, sőt sokan domino, pakulár és más népies jelmezekben fogják mulattatni a közönséget. Az öltözés a pavillon nagytermében és a hölgyek külön szobájában lesz, a honnan libasorban indul az érdekes menet a *Lajos* indulója mellett a pályára, hol változatos kigyó és gyűrűs felvonulást rendez. Belépő díjak: egyleti tagoknak személyenként 20 fill., nem tagoknak koresolyázással 60 fillér, pusztán nézőknek 40 fillér. Már e c-ekely díjak is biztos erkölcsi sikerrel biztatnak. Hiszen a vasárnap délután ez alkonyati 2 óráját kellemesebben eltölteni aligha lehet, mintha kísétálunk a festői téli tájképet nyújtó koresolyapályára, hol pompás czigányzenét hallgatva akár kint, akár a mérsékeltén áttűt pavillonból gyönyörködünk olesó pénzért az ifjuság és a rimaszombati sportkedvelők bravúros mutatványaiban mulattató, színes és eleven mozgatóképében, pezsgő hullámlásában.

Műkedvelő előadás. A helybeli iparos ifjak február hó 6-án a polgári olvasókörben jótékony célú műkedvelő előadást rendeznek, mely alkalommal a „Piros bugyeláris” régi jó népszínmű kerül előadásra. Polgártársaink körében nagyban készülnek az estélyre.

Színházi jelentés. *Szabadhegyi* Aladár, régi jó ismerősünk jól szervezett színtársulatával február hó 3-án városunkba érkeztek s megkezdik előadásai sorozatát a „Tökfilkó” című jeles vigjátékkal. *Szécskay* Árpád titkár meg van bizva a bérletesinálással s már jár is a színpártoló közönségnél. A bérlet ára korszékre 18 előadásra 30 korona. A társulat énekesnői: *Képes* Laura, *Csoma* Terus és *Olasz* Mariska; drámai hősnője *Szirmai* Józsefné. Bariton énekes *Szigethy* Antal, tenoristája *Réthy* Ödön, bonvivantja *Földes* Mihály, hős szerelmes *Halász* Hugó, *Szabadhegyi* Aladár jellemszínész. A társulat műsora sokat ígérő, s így ajánlhatjuk a mi színházlátogató közönségünk figyelmébe. A falragaszokból nem tűnik ki, hogy az előadások hol tartatnak. A társulat Balassagyarmaton a közönség pártfogása mellett sikeresen működött.

Vörösbál. A szomszédos losonezi helyőrség tisztikara által február hó 8-án rendezendő vörös jelmez-bál iránt nagy az érdeklődés. A szellemes és ötletes mulatság rendezéséről a katonai rendezőbizottság már nagy buzgalommal gondoskodik, hogy ismét valami egészen új frappáns látványosságban és mulatságos meglepetésekben részesítse az estélyen megjelenendő előkelő közönséget. Az estélyen a hölgyek vörös jelmezben, a tánczosok pedig vörös frakk-mellényben, vörös nyakkendővel fognak megjelenni.

Katonai zenekar hangversenye. A losonezi háziezred kitiű zenekara február hó 2-án a „Hungária” szálloda éttermében egy korona belépti-díj mellett hangversenyt rendez, melynek műsora a következő:

1. „Räuber” induló a „Fürstenkind” cz. operettből Lehar F.-től.
2. „Magyar Vigjáték” nyitány Kéler B.-től.
3. „Luxenburg” keringő a „Luxenburgi gróf” című operettből Lehar F.-től.
4. Ábránd a „Bánk Bán” cz. operából Erkel F.-től.
5. „Kuss-Rheinländer” a „Herbstmanöver” dalai után Petrács O.-től.
6. „Bellini emlékezte” hegedűre Artot J.-től.
7. Egyveleg a „Szerelmi keringő” cz. operettből Ziehrer C. M.

- Szünet.**
8. Nyitány a „Gül Baba” cz. operettből Huszka J.-től
 9. „Aquarellek” keringő Strauss J.-től
 10. „Sturm” galopp Komzak K.

PÁSZTORY es. és kir. udvari szállító virágkereskedése Budapest, VIII., Rákóczy-út 3. — Köpes árjegyzékét kívánatára díjtalanul küld. 2—26

Tévedés azt hinni, hogy a poloskák petéikkel együtt ki nem irthatók. Ha a *Lächerer* „*Cimexin poloskairtót*” használjuk, ugy nemcsak az élő poloskák pusztulnak el rögtön, de a „*Cimexin*” hatása folytán a peték nyomban kiszáradnak s többé ki nem kelnek. A *Lächerer* *Cimexin* mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható: *Geduly* gyógyszerárban Rimaszombat, valamint a készítőnél: *Lächerer* gyógyszerésznél Bártfán. (9—*)

Lapunk jelen számához van mellékelve a BERLINI VIKTORIA ált. biztosító társaság rimaszombati vezérképviselőjének: KOHN ALBERTNEK körlevele.

Kárpitos, paplanos munkák
legolcsóbb beszerzési forrása
IZSAK SÁNDORNAL,
Rimaszombat, Koháry-u. 27.
„Polgári Olvasókör” közelében. 5—*
Ugyanitt egy tanoncz és tanuló lány felvetetik.

Eladó ház.
Rimaszombat: **Mező-utcza 19. sz.** alatti ház, melyben 2 szoba, konyha, kamra, pince és minden hozzátartozó mellékhelyiség meg van, magános udvarral bir, — szabad kézből eladó. Venni szándékozók értekezhetnek ugyanott **ifj. Juhász János** tulajdonossal.

Kiadó lakás, eladó ház.
A Szijjártó-utczában 44. szám alatt levő ház emeleti része, mely áll 5 szoba, konyha, éléskamra és szükséges mellékhelyiségekből folyó évi **május hó 1-től** bérebeadó. — Ugyiszintén a Szijjártó-u. 10. sz. alatt levő **utcai és udvari lakás eladó.** — Ertekezni lehet **Majomi József** tulajdonossal. 1—3.

ELADÓ.
Egy **zongora**, két **sodrony betétes ágy** és egy **divány** szabad kézből eladó. — Megtekinthető: **Réthy András** házában Rimaszombat, Szijjártó-utca. 1—3.

Rendkívüli árleszállítás.

Házassulandók figyelmébe!

Jegygyűrűk és nászajándék-tárgyak előnyösen beszerezhetők részletfizetésre is 3-3

TIGERMAN ADOLF

órás- és ékszerész Rimaszombat.

Meghívó.

A Jolsvai Takarékpénztár Részvénytársaság

1910. évi febr. hó 23-án d. u.
2 óraker sajt helyiségében tartja

XLIV. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. ez. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgyak:

1. A közgyűlési elnök választása.
2. A jegyzőkönyv hitelesítésére szükséges 2 tag megválasztása.
3. Az intézet állásáról és a lefolyt évi eseményekről szóló vezérigazgatói jelentés.
4. A felügyelő-bizottságok a letolyt évi üzletszámadás és mérleg megvizsgálásáról szóló jelentése.
5. Az osztalék megállapítása.
6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
7. Friedmann Áron részvényes indítványa a tisztviselők drágasági pótlékának megállapítása iránt.
8. Dr. Kubinyi János részvényes indítványa az 1907. évben fogantatott rendkívüli bizottsági munkálatnak díjazása tárgyában.
9. Esetleges indítványok és kérvények tárgyalása.
10. A felügyelő-bizottság által megvizsgált számadás, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a közgyűlés előtt nyolcz nappal az intézet hivatalos helyiségeiben (9-12-ig) az érdekeltek által megtekinthetők.

Jolsva, 1910. évi január hó 24-én.

1-3. **Az igazgatóság.**

Nyugdíj biztosítás.

A helybeli ipartestületi nyugdíj-egyesületbe beléphetnek helybeli iparosok, kereskedők, hivatalnokok, segédmunkások, orvosi vizsgálat és korra való tekintet nélkül. Tartaléktöke 7 év alatt: **42000 korona.**

A csekély tagjáruléktetszés szerinti részletekben fizethető. — Nyugdíj jogosultság 10 évi várakozási idő eltelte után, évenként emelkedve.

35 évi tagság után teljes nyugdíj

az I. osztályban havi . . . 45 korona 25 fillér;

II. osztályban havi . . . 67 korona 87 fillér;

III. osztályban havi . . . 90 korona 50 fillér.

Özvegyi nyugdíj 40%, kiskorúak 13-14 éves korukig neveltetési járulékat élveznek.

Taglétszám 150; a felvételeket eszközli Kovács István pénztárnok és Rónay Gyula titkár.

Bérbeadó vegytisztító és festő-üzlet.

Az első gömörvármegyei rimaszombati vegytisztító és festő-üzlet, **Sodoma-utca 7-ik sz.** alatt, mely 6 évtől fennáll, jó forgalmu 4 nagy szobából álló kényelmes és villanyvilágításu helyiségekkel együtt, kedvezményes feltételek mellett, **1910. évi február hó 1-étől,** több évekre bérbe kiadó. A régi kihasznált rozoga gépek el lettek távolítva. Komoly bérlő jelentkezének, a mai modern kiváncságnak megfelelő módon, azonnal új gépekkel lesz az üzlet felszerelve, bérleni kívánók értekezhetnek:

2-3. **Cseh István,** városi közgyámmal.

Hirdetmény.

4-910. tkv. sz. — A nagyrőcei kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a jolsvai takarékpénztár végrehajtónak Ormsz Károlyné szül. Mikus Mária jolsvai lakos végrehajtást szenvedő elleni 700 kor. tökéketelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrőcei kir. járásbíróság) területén lévő Jolsva r. t. város területén fekvő az Ormsz Károlyné szül. Mikus Mária tulajdonát képező a jolsvai 385. sz. tjkvben foglalt A 3. sorsz. 1858/4. hrsz. rét ingatlanra az árverést 1551 kor. 10 fillérben ezennel megállapította kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1910. évi február hó 24-ik napján d. e. 10 óraker** Jolsva r. t. városban a városházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul eladatni nem fog és hogy a vevő az újabb árverés költségeit viselni köteles.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 155 korona 11 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42-ik §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Nagyrőcei, 1910. évi január hó 13. napján.

A nagyrőcei kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Gazda, kir. járásbíró.

Meghívó.

A Tornaljai Tak.-pénztár

folyó évi február hó 10-én délelőtt
10 óraker sajt helyiségében tartja

XXXVII. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek meghívotnak.
Tornalja, 1910. január hó 25.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. A mérleg megállapítása, a nyereség felosztása s a felmentvény megadása.
3. Az alapszabályok 34. §-ának módosítása.
4. Esetleges alapszabályszerűleg beadott indítványok tárgyalása.
5. Igazgatósági tagválasztás.

A közgyűlés elé terjesztendő „Mérleg”, az igazgatósági- és felügyelő-bizottsági jelentések és a javaslatok a kereskedelmi törvény 198. §-a értelmében, a közgyűlést megelőző 8 napon át az intézet hivatalos helyiségében délelőtt 9-12 óráig megtekinthetők.

Árverési hirdetmény.

Alulírott közhírré teszi, hogy a néhai **Özv. Stelkovic Istvánné szül. Miksch Anna** rimaszombati volt lakos hagyatékához tartozó s a rimaszombati I-ső számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1-2. sor. 30., 31., 32. és 1634. hrzi számok alatt foglalt ingatlanok Rimaszombatban Medveczky Sándor kir. közjegyző közbenjötté mellett ennek hivatalos helyiségében a folyó évi **február hó 10-ik** napján d. e. 10 óraker magán árverésen el fognak adatni, melyhez a venni szándékozók meghívotnak. — Az árverési feltételek **Medveczky Sándor** kir. közjegyzőnél a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

2-*. **Lukács Géza,** végrendeleti végrehajtó.

STEHLINSZKY SAMU UTÓDA

órás és ékszerész

Rimaszombat, Erzsébet-ter 5. szám.

Nagy választék mindenféle arany-, ezüst- és kina-ezüst árukban; arany-, ezüst- és nickel zsebórákban; közönséges tali- és a legművészesebb kivitelű inga-órákban a legújabb rendszerű hárfa gang-ütőrendszerrel.

Javitások mindentéle zseb- és taliórák arany- és ezüstneműek, gramofon és írógépek, a legmérsékeltébb árak mellett azonnal eszközöltenek. — Órák javításáért 2 évi, új órák vásárlásánál 5 évi jótállást vállal.

A nagyérdemű közönség jóakaratu pártfogásáért tisztelettel kéri

Stehlinszky Samu,

1-*. órásmester.

500—700 holdas birtok bérlet

keresterik. — Értésítés kéretik „**Birtok bérlet**” jelige alatt e lap kiadó-hivatalába. 3-3

Bérbeadó lakás.

Rimaszombatban a Tamási- és Kossuth-utca sarkán egy **emeleti lakás,** mely 4 szoba, konyha, kamara minden hozzátartozó mellék helyiségekkel **folyó évi május 1-től** bérebe adatik. — Bérlni szándékozók forduljanak telvilágosításért az ugyanott földszinten lakó **Lusztig Menyhért** tulajdonoshoz. (1-*)

Ház és szántóföld eladás.

Csordás Terézia hagyatékához tartozó **Kmetty-utcai lakóház** és a városhoz egészen közel fekvő, mintegy 660 □-ól területtű **szántóföld** eladó.

A venni szándékozók alulírottal jelentkezhetnek.

Váry János,
végrendeleti végrehajtó.

Megbízható ügynökök kerestetnek!

A Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank Részvénytársaság

megvételre ajánl:

Gőzgép- és motorcséplő készleteket, **arató-, fűkaszó-, vető- és szénagyújtó** gépeket, valamint mindentéle kisebb gazdasági gépeket.

Elvállal: malom, tegla- és szeszgyár berendezéseket.

Szállit: műtrágyát, erőtakarományt, etternit, fedőeserepet és porosz kőszent.

Salgótarjáni kőszénbányának, gömörmegyei egyedüli

vezérképviselése.

Nagyobb rendeléseknél **előnyös fizetési feltételek** és kellő biztosíték mellett **10-15 évi hitelt is nyújt.**

Legjutányosabb árajánlattal készséggel szolgál.

1-*

Megbízható ügynökök kerestetnek!

ELADÓ HÁZ.

Kossuth-utca 41. számú ház szép udvarral és nagy kerttel eladó. — Ugyszintén egy szép **három szobás lakás** bérebe vehető 1910. évi **május hó 1-től.** — Értekezhetni: **Andrási László** fényképpszel. 1-*

RÁBELY KÁROLY KÖNYVKÖTÉSZE

RIMASZOMBAT, Kossuth Lajos-u. 5. sz.

Alulírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség szives tudomására, hogy a már hat év óta fennálló és a legjobb hírnek örvendő

könyvkötészetemet

mindentéle legújabb rendszerű gépek, divatos betűk, keretek, díszítő tárgyak stb.-vel szereltem fel; miért is ajánlom **szolgáltatásomat** bárkinek a könyvkötészet körébe tartozó munkáknak pontos, divatszerű és szolid kivitelben való elkészítésére.

Felhívom könyvkötészetemre a vidéki jegyző és tanító urak, valamint a **kaszinók, olvasókörök és énekkarok** jóakaratu figyelmét is, kérve pártfogásukat.

Itt említem meg és hívom fel a vidék figyelmét, hogy **vármegyénk minden nagyobb helyén megjelenek országos vásárok alkalmával** a raktáramon levő több mint **ötven különbözőféle kivitelű ima- és énekes könyveimmel**; a melyek a legjutányosabb áron csak nálam szerezhetők meg; — ugyanakkor **bekötni való műveket is átveszek**, miáltal a postai küldés feleslegessé válik.

A nagyérdemű közönség jóakaratu pártfogását ismételve kérve, vagyok kiváló tisztelettel

RÁBELY KÁROLY,

Rimaszombat, Kossuth Lajos-utca 5. sz.

KORONA levélpapír

50 csontszinű levélpapír 50 boritékkal

EGY KORONA.

TOMPA levélpapír

ELEGÁNS, FINOM DOBOZOKBAN

50 darab csont-levélpapír,

50 drb. közkedvelt discret boritékkal

1 korona 20 fillér.

Egyedül kapható: **ifj. Rábely Miklós**

könyv- és papirkereskedésében RIMASZOMBAT.

Ugyanott

fényképező cikkek

dús választékban.